

**KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH
SLUŽIEB MESTA ŽILINA
NA ROKY 2024 - 2028**

**KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH
SLUŽIEB MESTA ŽILINA
NA ROKY 2024 - 2028**

Milí Žilinčania,

dovoľte mi predstaviť vám Komunitný plán sociálnych služieb mesta Žilina na roky 2024 – 2028. Jeho obsah je postavený na našich dlhoročných skúsenostiach v oblasti sociálnej práce. Tak, ako sa vyvíja spoločnosť, menia sa i potreby ľudí. Vďaka získaným štatistikám a vypracovaným analýzám sme celý systém sociálnych služieb v meste nastavili tak, aby sa využívané služby naďalej skvalitňovali a boli prístupné pre čoraz väčšie spektrum ľudí.

Našimi prioritami na najbližšie obdobie sú starostlivosť o seniorov a ich aktívne starnutie, podpora rodín s deťmi, starostlivosť o osoby so zdravotným znevýhodnením a podpora sociálneho bývania.

Komunitný plán, ktorý držíte v ruke je strategický dokument mesta, ktorý slúži ako mapa našej ďalšej práce. Pevne verím, že vďaka nemu sa obyvatelia Žiliny budú aj v budúcnosti na mesto obracať s dôverou a my sa zvládneme dôstojne postarať o všetkých, ktorí o pomoc požiadajú.

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta Žilina

1 Čo je komunitné plánovanie sociálnych služieb?

2 Analytická časť

3 Priority komunitného plánu

1 Čo je komunitné plánovanie sociálnych služieb?

Komunitné plánovanie umožňuje plánovať a upravovať sociálne služby v meste, prostredníctvom riadenia rozvojových procesov tak, aby vyhovovali potrebám obyvateľov obce (komunity). Pre tento účel využíva, čo možno najkomplexnejšie dáta a informácie o potrebách a zdrojoch, ktoré je možné využiť pri zabezpečení sociálnych služieb.

Hlavnou úlohou komunitného plánovania je (opätovne) vziať aktérov na všetkých úrovniach (jednotlivec, rodina, mesto - samospráva a štátne inštitúcie) do aktívneho zapojenia sa do tvorby sociálnej politiky v meste. Prostredníctvom riadenia procesov prípravy komunitného plánovania vytvárame priestor pre elimináciu sociálneho vylúčenia a sociálnej izolácie, občiansku mobilizáciu a sociálnu súdržnosť.

Komunitné plánovanie rešpektuje a integruje do komunitného plánu sociálnych služieb legislatívne úpravy a zákony, nevyhnutné k rešpektovaniu ľudských práv a slobôd. Medzi základné „stavebné kamene“ komunitného plánovania patria Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030. Cieľom národných priorít je vymedziť smer rozvoja sociálnych služieb v rámci SR do roku 2030. Prostredníctvom stanovených národných priorít (NP) sa má dosiahnuť rozvoj sociálnych služieb.

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti.

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby.

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

Pri príprave komunitného plánu boli použité a zohľadnené dokumenty a strategické materiály v oblasti sociálnych služieb na úrovni SR (NUTS 1), kraja (NUTS 3), ale aj na úrovni obce (LAU 2).

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030
- Národný akčný plán na elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2014 – 2019
- Národná koncepcia prevencie a ukončovania bezdomovectva na roky 2023 – 2030
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2019 - 2021
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja 2019 – 2023
- Smart koncepcia v oblasti sociálnych inovácií Žilinského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2025 s výhľadom do roku 2030
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja / Integrovaná územná stratégia UMR Žilina 2021 - 2017 s výhľadom do roku 2030
- Územný plán Mesta Žilina
- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní
- Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

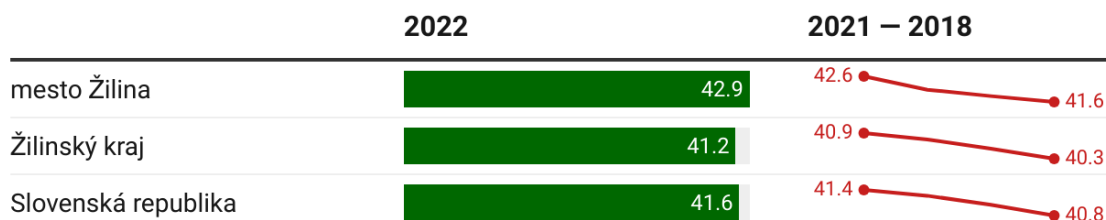

2 Analytická časť

2.1 Demografická analýza mesta Žilina

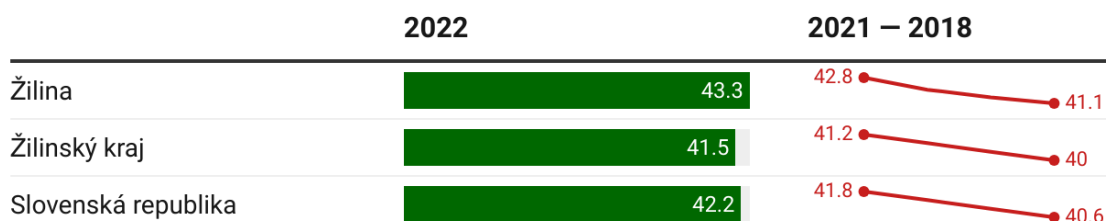

Created with Datawrapper

Graf 1: Priemerný vek obyvateľov mesta Žilina

Priemerný vek obyvateľov mesta počas sledovaného obdobia stúpa a kopíruje tak celoslovenský trend starnutia obyvateľstva. V roku 2022 bol priemerný vek v meste 42,9 rokov, zatiaľ čo v roku 2018 bol priemerný vek 41,6 rokov. Ide o nárast 1,3 roku. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je priemerný vek obyvateľov v meste vyšší a to počas celého sledovaného obdobia.

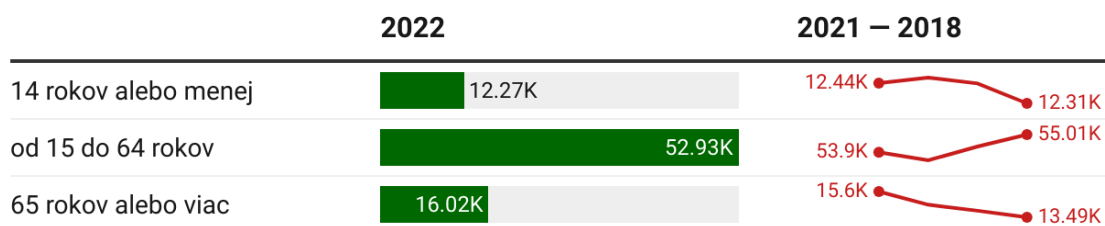
6

Created with Datawrapper

Graf 2: Mediánový vek obyvateľov mesta Žilina

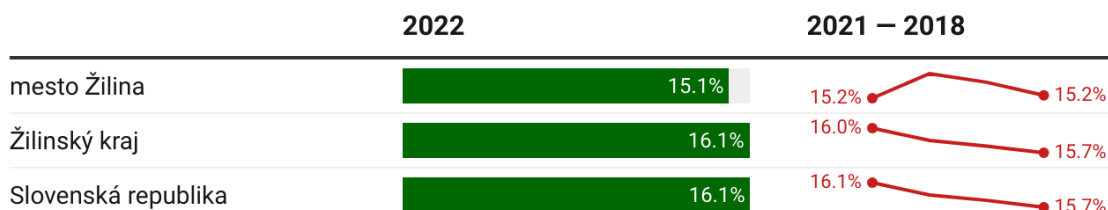
Mediánový vek obyvateľov mesta počas sledovaného obdobia stúpa. V roku 2022 bol mediánový vek v meste 43,3 rokov, zatiaľ čo v roku 2018 bol mediánový vek 41,1 rokov. Ide o nárast 2,2 roku. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je mediánový vek obyvateľov v meste vyšší a to počas celého sledovaného obdobia.

Created with Datawrapper

Graf 3: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)

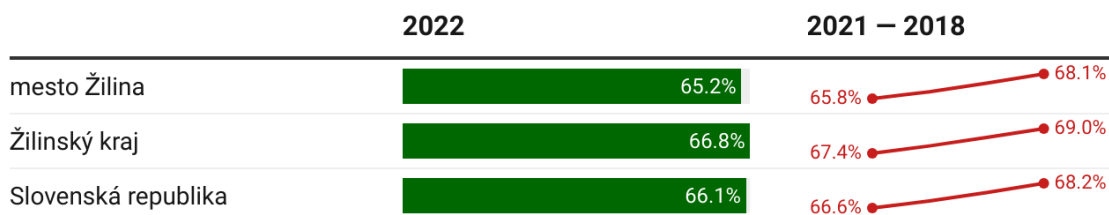
Počas sledovaného obdobia sa počet detí vo veku 0-14 rokov na území mesta znížil. Od roku 2018 do roku 2021 dochádza k nárastu počtu detí. V roku 2022 prišlo k ich zníženiu až pod hodnotu počtu osôb vo veku 0-14 rokov z roku 2018. Klesajúci trend počas sledovaného obdobia bol zaznamenaný aj u osôb vo veku od 15-64 rokov. Od roku 2018 do roku 2022 klesol počet osôb v produktívnom veku o 2 086 osôb. V dôsledku demografických zmien počas sledovaného obdobia stúpa počet osôb vo veku 65+ rokov. Oproti roku 2018 stúpol počet seniorov v roku 2022 o 2 530 osôb.

Created with Datawrapper

Graf 4: Podiel osôb v predproduktívnom veku

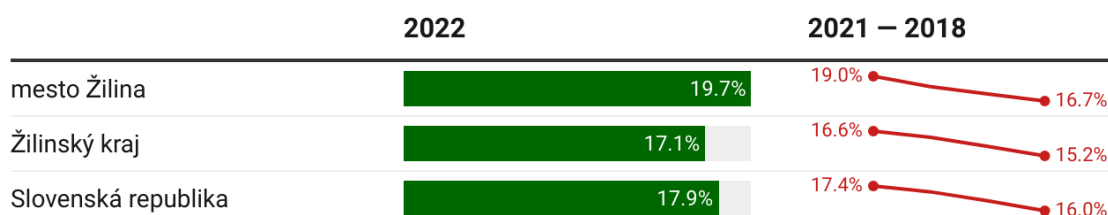
Podiel osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov) v meste v roku 2022 predstavoval 15,1% populácie. Od roku 2018 do 2020 sa počet osôb v predproduktívnom veku zvyšoval. V roku 2021 sa podiel osôb vo veku 0-14 rokov v meste znižuje. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je podiel osôb v predproduktívnom veku nižší počas celého sledovaného obdobia.

Created with Datawrapper

Graf 5: Podiel osôb v produktívnom veku

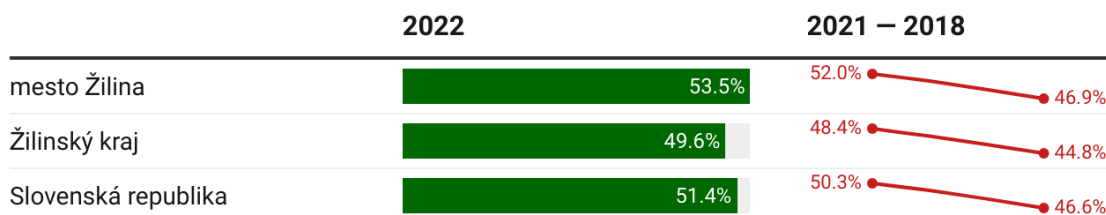
Podiel osôb v produktívnom veku (15-64 rokov) v meste v roku 2022 predstavoval 65,2% populácie. Podiel osôb v produktívnom veku kontinuálne klesá počas sledovaného obdobia. V roku 2018 bol podiel na úrovni 68,1%, zatiaľ čo v roku 2022 bol podiel na úrovni 65,2%. Čo predstavuje nárast o 2,9 p. b. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je podiel osôb v produktívnom veku života nižší a ich pokles v sledovanom období strmší.

Created with Datawrapper

Graf 6: Podiel osôb v poproduktívnom veku

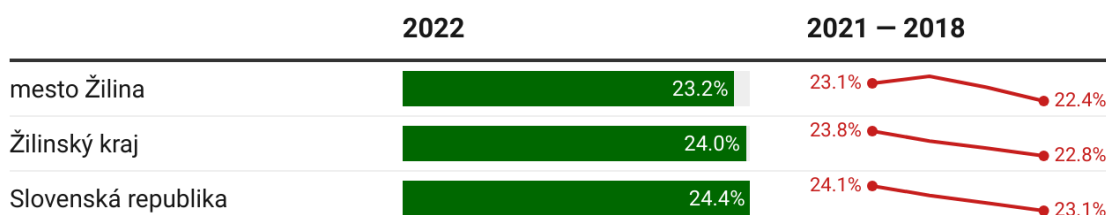
Podiel osôb v poproduktívnom veku (65 +) v meste počas sledovaného obdobia rastie a kopíruje tak trend rastu v Žilinskom kraji ako aj v rámci SR. V roku 2018 bol podiel osôb 65 + na úrovni 16,7% a v roku 2022 na úrovni 19,7%. To predstavuje nárast o 3,0 p. b. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je podiel osôb v poproduktívnom veku života vyšší a ich nárast v sledovanom období strmší.

Created with Datawrapper

Graf 7: Index ekonomického zaťaženia osôb

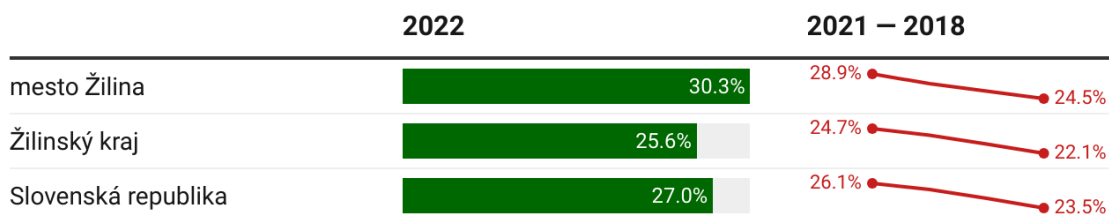
Index ekonomického zaťaženia osôb predstavuje počet osôb v predproduktívnom (0 – 14 rokov) a poproduktívnom veku (65+) k osobám v produktívnom veku (15-64 rokov). Index ekonomického zaťaženia osôb v meste bol v roku 2022 na úrovni 53,5%. Oproti roku 2018 (46,9%) ide o nárast na úrovni 6,6 p. b. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je index ekonomického zaťaženia osôb v meste vyšší a jeho rast v sledovanom období strmší.

Created with Datawrapper

Graf 8: Index ekonomickej závislosti mladých ľudí

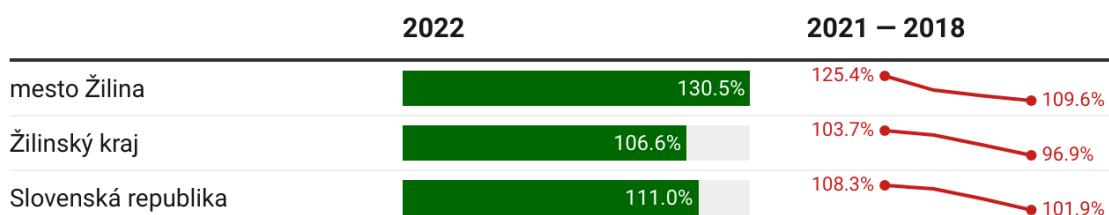
Index ekonomickej závislosti mladých ľudí predstavuje počet osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov) k osobám v produktívnom veku (15-64 rokov). Index ekonomickej závislosti mladých ľudí v meste stúpa počas sledovaného obdobia (s výnimkou roku 2020). V roku 2022 dosiahol hodnotu 23,2%, čo predstavuje mierny nárast oproti roku 2018 (22,4%) o 0,8 p. b. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je index ekonomickej závislosti mladých ľudí v meste nižší.

Created with Datawrapper

Graf 9: Index ekonomickej závislosti starých ľudí

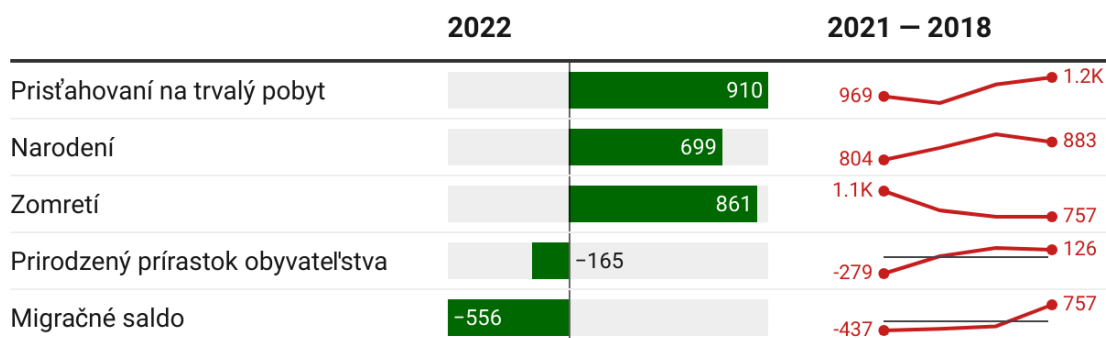
Index ekonomickej závislosti starých ľudí predstavuje počet osôb v poproduktívnom veku (65 +) k osobám v produktívnom veku (15-64 rokov). Index ekonomickej závislosti starých ľudí v meste počas sledovaného obdobia stúpala. V roku 2022 bol na úrovni 30,3%, čo predstavuje nárast oproti roku 2018 (24,5%) o 5,8 p. b. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je index ekonomickej závislosti starých ľudí v meste vyšší a jeho rast v sledovanom období strmsší.

Created with Datawrapper

Graf 10: Index starnutia

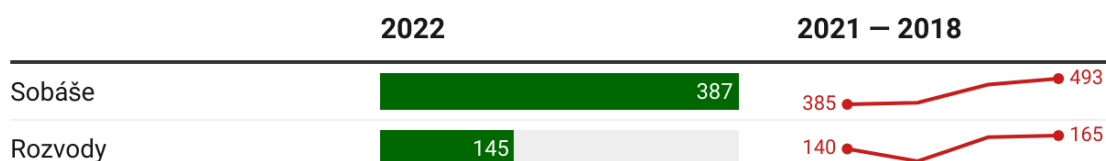
Index starnutia predstavuje počet osôb v poproduktívnom veku (65+) k osobám v predproduktívnom veku (0-14 rokov). Index starnutia v meste počas sledovaného obdobia stúpala. V roku 2022 bol na úrovni 130,5%, čo predstavuje nárast oproti roku 2018 (109,6%) o 20,9 p. b. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je index ekonomickej závislosti starých ľudí v meste vyšší a jeho rast v sledovanom období výrazne strmsší.

Created with Datawrapper

Graf 11: Priťahovaní, narodení a migrácia (Osoba)

Počet priťahovaných osôb do mesta, počas sledovaného obdobia, klesá. V roku 2018 sa do mesta priťahovalo takmer 1 200 osôb. V roku 2022 to bolo 910 osôb. Počet narodených v meste rovnako počas sledovaného obdobia klesá. V roku 2022 sa narodilo 699 detí, čo predstavuje pokles oproti roku 2018 (883) o 184 detí. Počet zomretých v meste od roku 2018 každoročne stúpa. V roku 2018 zomrelo 757 osôb. V roku 2022 to bolo 861 osôb. Počas sledovaného obdobia sa prirodzený prírastok obyvateľstva a migračné saldo za mesto dostali s kladných hodnôt do hodnôt záporných. Prirodzený prírastok obyvateľstva bol v roku 2018 na hodnote 126 osôb, zatiaľ čo v roku 2022 na hodnote – 165 osôb. Migračné saldo bol v roku 2018 na hodnote 757 osôb, zatiaľ čo v roku 2022 na hodnote – 556 osôb.

Created with Datawrapper

Graf 12: Sobáše a rozvody (Osoba)

Počet sobášov v meste počas sledovaného obdobia klesá. V roku 2018 bolo uzavretých 493 sobášov, čo je o 106 uzavretých sobášov viac ako v roku 2022. Rovnako klesajúci trend majú aj rozvody obyvateľov na území mesta. V roku 2018 bolo rozvedených 165 manželstiev. V roku 2022 bolo evidovaných 145 rozvodov.

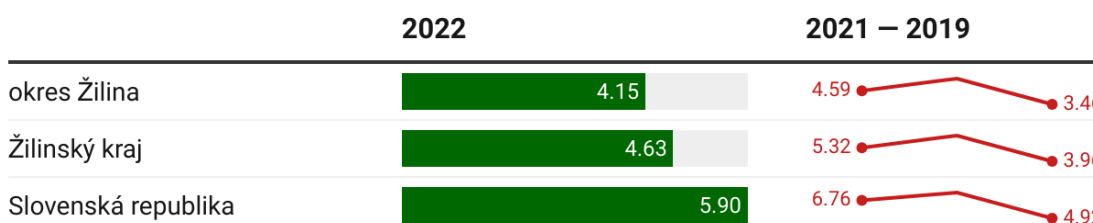

Počet členov domácností	1	2	3	4	5	6	7+
okres ZA	24.9	25.3	18.9	16.4	7.4	3.8	3.3

Created with Datawrapper

Graf 13: Domácnosti podľa počtu členov (%)

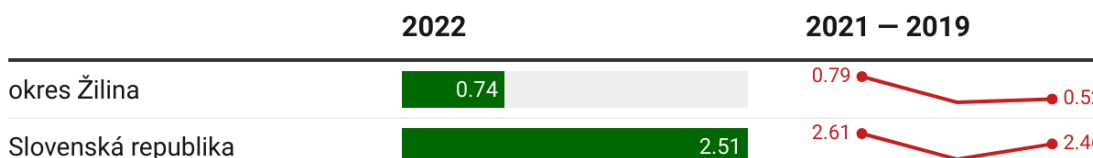
Najviac zastúpené na území mesta sú dvojčlenné domácnosti. Tvoria 25,3% zo všetkých domácností v meste. 24,9% domácností sú jednočlenné domácnosti. Domácnosti, ktoré majú sedem a viac členov tvorí v meste 3,3% zo všetkých domácností.

Created with Datawrapper

Graf 14: Miera evidovanej nezamestnanosti (%)

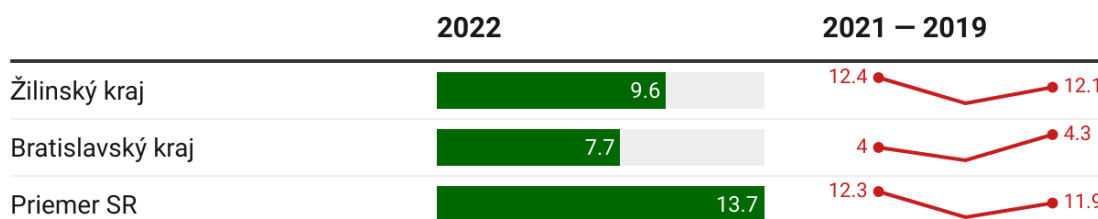
Miera evidovanej nezamestnanosti v meste počas sledovaného obdobia mierne stúpila. V roku 2022 bola miera evidovanej nezamestnanosti v meste na úrovni 4,15%. Oproti roku 2018 (3,46%) ide o nárast 0,69 p. b. V porovnaní so Žilinským krajom alebo SR je miera evidovanej nezamestnanosti v meste nižšia.

Created with Datawrapper

Graf 15: Podiel osôb v hmotnej núdzi (%)

Podiel osôb v hmotnej núdzi v okrese Žilina počas sledovaného obdobia mierne stúpil. V roku 2022 bola miera osôb v hmotnej núdzi v okrese na úrovni 0,74%. Oproti roku 2019 (0,52%) ide o nárast 0,22 p. b. V porovnaní SR je podiel osôb v hmotnej núdzi v okrese nižší.

Created with Datawrapper

Graf 16: Podiel osôb pod hranicami chudoby (60% mediánu) v %

Podiel osôb pod hranicou chudoby (60% mediánu) počas sledovaného obdobia klesal. V roku 2019 žilo na alebo pod hranicou chudoby 12,1% obyvateľov Žilinského kraja. V roku 2022 to bolo 9,6%, čo je zníženie počtu osôb zažívajúcich chudobu o 2,5 p. b. V rámci SR, počas sledovaného obdobia, podiel osôb v chudobe stúpil a to z 11,9% (2019) na 13,7% v roku 2022. Rovnaký trend rastu osôb žijúcich v chudobe bol zaznamenaný aj v Bratislavskom kraji.

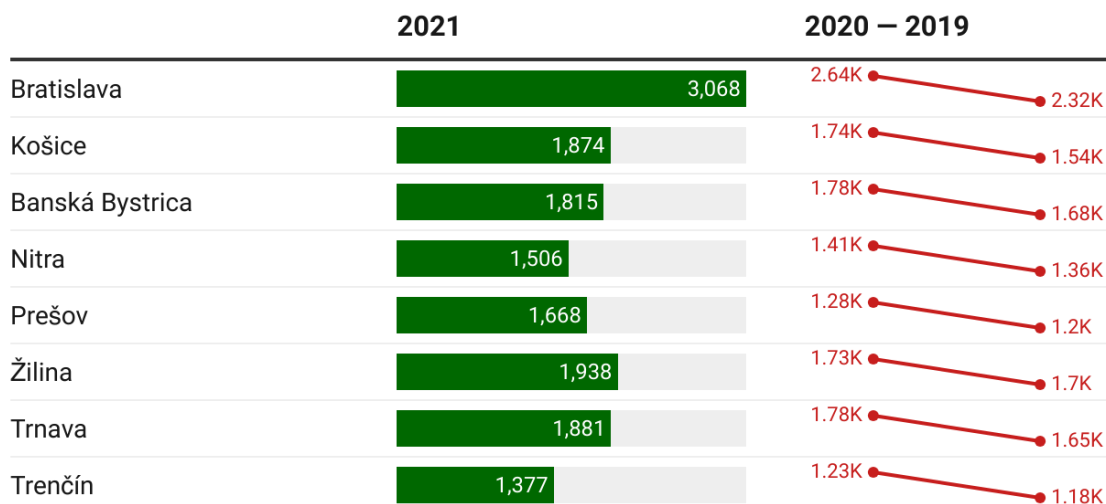

Created with Datawrapper

Graf 17: Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda (Eur)

Priemerná hrubá nominálna mesačná mzda zaostávala, v sledovanom období, za celoslovenským priemerom. V roku 2018 zaostávala za priemerom SR o 91 eur a v roku 2022 bola nižšia o 97 eur.

Created with Datawrapper

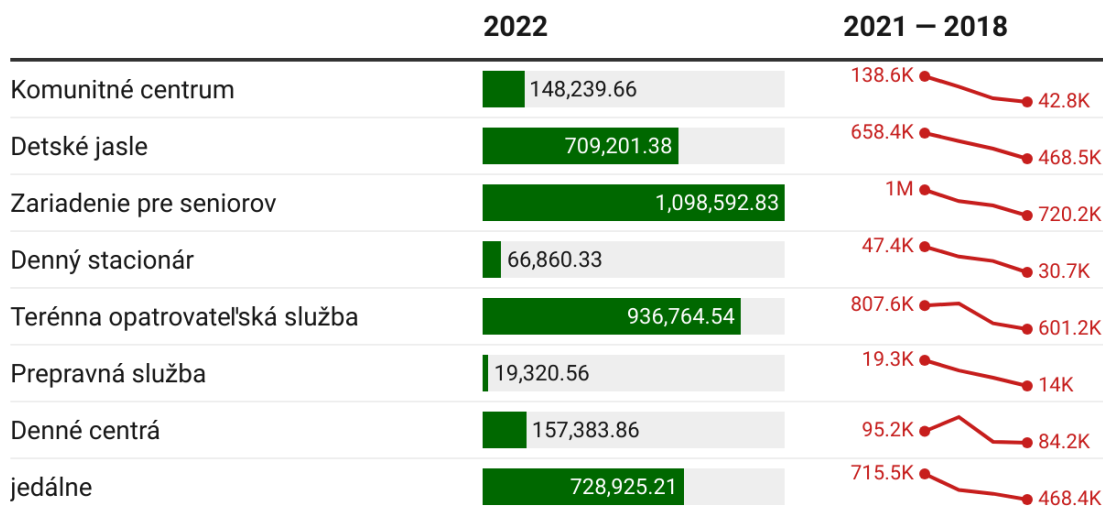
Graf 18: Priemerná cena za kúpu bytu za m²

Priemerná cena za kúpu bytu za m² počas sledovaného obdobia rástla na celom území SR. V meste Žilina bola cena bytu za m² druhá najvyššia v SR v roku 2021 a v roku 2019 (po Bratislave).

2.2 Analýza vybraných sociálnych služieb

Ekonomické náklady spojené s poskytovaním sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Žilina, počas sledovaného obdobia, rástli u všetkých poskytovaných služieb. Mnohé sociálne služby sa počas sledovaného obdobia rozširovali (komunitné centrá) a mnohé mali naopak obmedzenú prevádzku alebo zvýšené náklady počas pandemického obdobia (COVID 19).

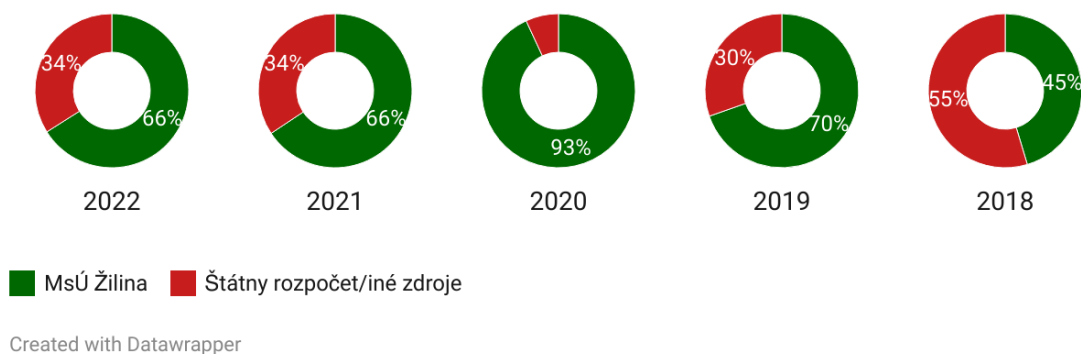
Created with Datawrapper

Graf 19: Ekonomické náklady na sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti MÚ Žilina (€)

Najvyššie náklady v roku 2022 na poskytovanie vykazuje zariadenie pre seniorov. V poradí druhé najvyššie náklady na prevádzku boli vynakladané na opatrovateľskú službu. Nasledujú jedálne a detské jasle. Naopak najnižšie náklady na prevádzku v roku 2022 vykazuje prepravná služba a denný stacionár.

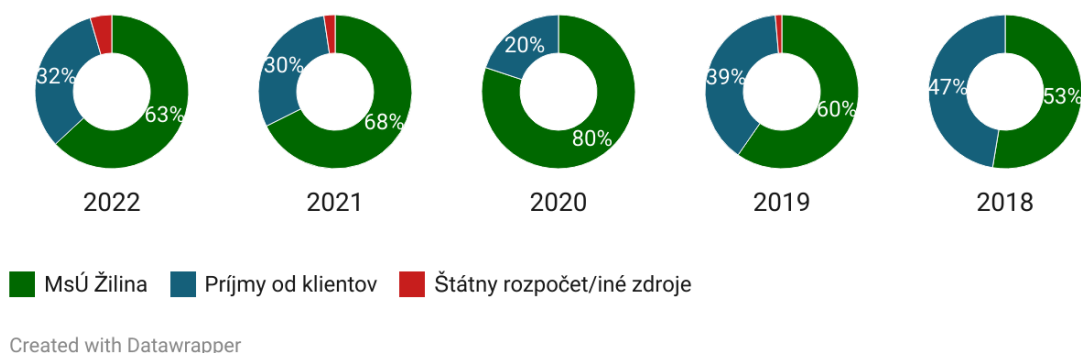
V porovnaní rokov 2022 a 2018 najviac vzrástli náklady na prevádzku a poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom komunitných centier a to o 285%. Náklady spojené s poskytovaním sociálnej služby v dennom stacionári sa počas sledovaného obdobia zvýšili o 117%. O 87% vzrástli náklady na prevádzku denných centier. Celkové náklady na prevádzku opatrovateľskej služby vzrástli o 56%. Zvýšené náklady na prevádzku o 53% vykazuje zariadenie pre seniorov. Naopak najnižšie zvýšenie ekonomických nákladov na prevádzku sociálnej služby v sledovanom období vykázali jedálne (25%) a prepravná služba (38%).

Graf 20: Štruktúra nákladov komunitné centrá

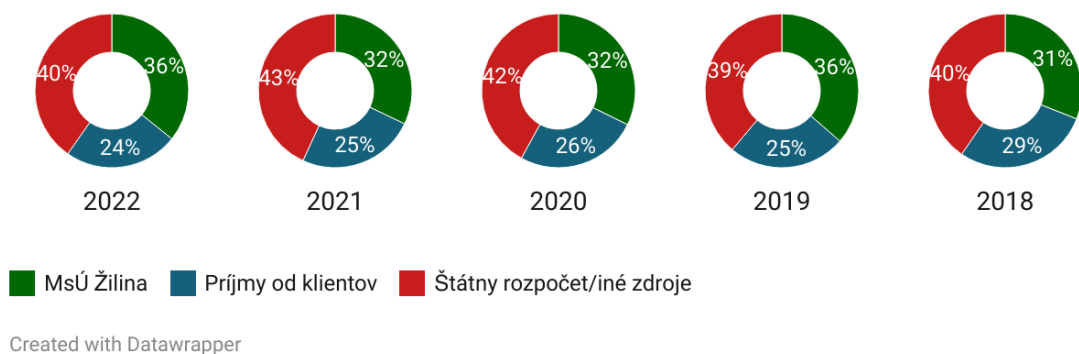
Miera výdavkov z rozpočtu MÚ Žilina sa počas sledovaného obdobia menila. Zatiaľ, čo v roku 2018 bola miera výdavkov zo strany mesta na úrovni 45% z celkových výdavkov na poskytovanie sociálnej služby, v roku 2022 to bolo 66%, čo predstavuje nárast o 21 p. b. Počas sledovaného obdobia sa znížila miera financovania zo štátneho rozpočtu/iné zdroje.

Graf 21: Štruktúra nákladov detské jasle

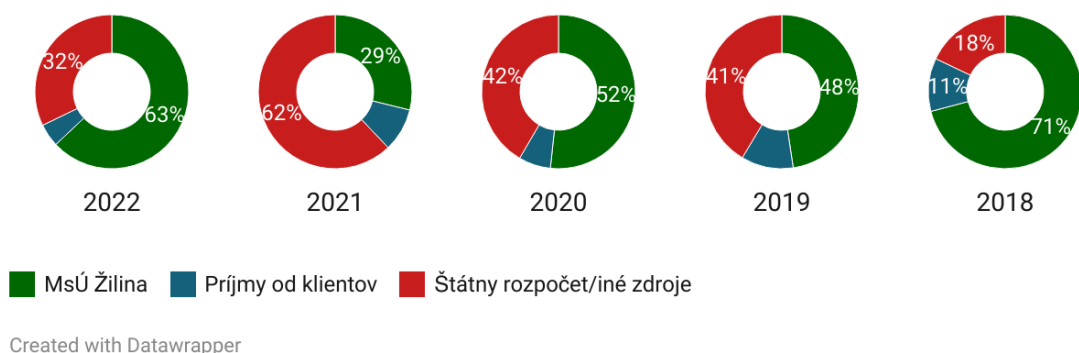
Miera výdavkov z rozpočtu MÚ Žilina sa počas sledovaného obdobia menila. Zatiaľ, čo v roku 2018 bola miera výdavkov z rozpočtu mesta na úrovni 53% z celkových výdavkov na poskytovanie sociálnej služby, v roku 2022 to bolo 63%, čo predstavuje nárast o 10 p. b. Počas sledovaného obdobia sa zvýšila miera financovania zo štátneho rozpočtu/iné zdroje.

Graf 22: Štruktúra nákladov zariadenie pre seniorov

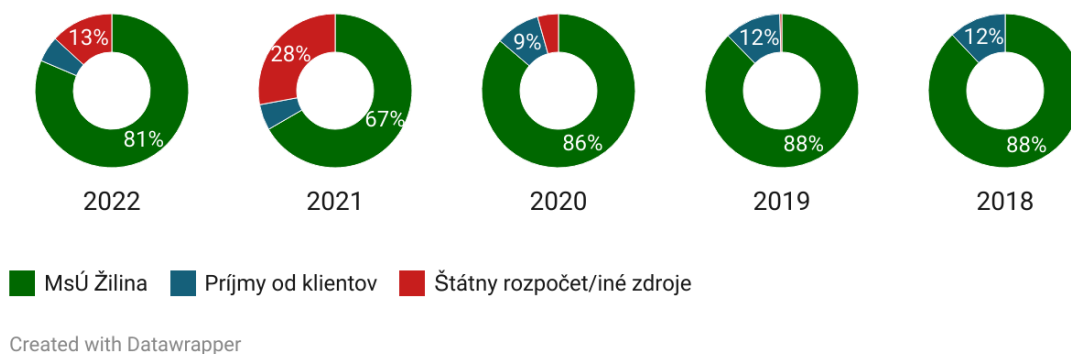
Miera výdavkov z rozpočtu MÚ Žilina sa počas sledovaného obdobia menila. Zatiaľ, čo v roku 2018 bola miera výdavkov z rozpočtu mesta na úrovni 31% z celkových výdavkov na poskytovanie sociálnej služby, v roku 2022 to bolo 36%, čo predstavuje nárast o 5 p. b. Počas sledovaného obdobia miera financovania zo štátneho rozpočtu/iné zdroje mierne klesá.

Graf 23: Štruktúra nákladov denný stacionár

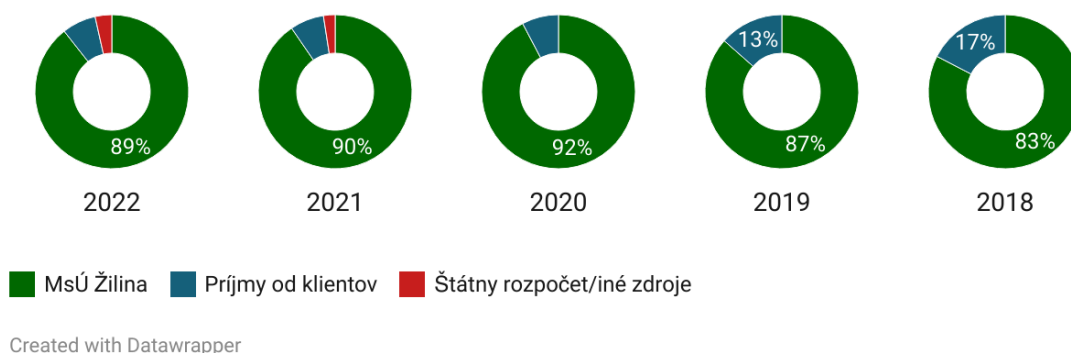
Miera výdavkov z rozpočtu MÚ Žilina sa počas sledovaného obdobia menila. Zatiaľ, čo v roku 2018 bola miera výdavkov z rozpočtu mesta na úrovni 71% z celkových výdavkov na poskytovanie sociálnej služby, v roku 2022 to bolo 63%, čo predstavuje pokles o 8 p. b. Počas sledovaného obdobia sa miera financovania zo štátneho rozpočtu/iné zdroje mierne znížila.

Graf 24: Štruktúra nákladov opatrovateľská služba

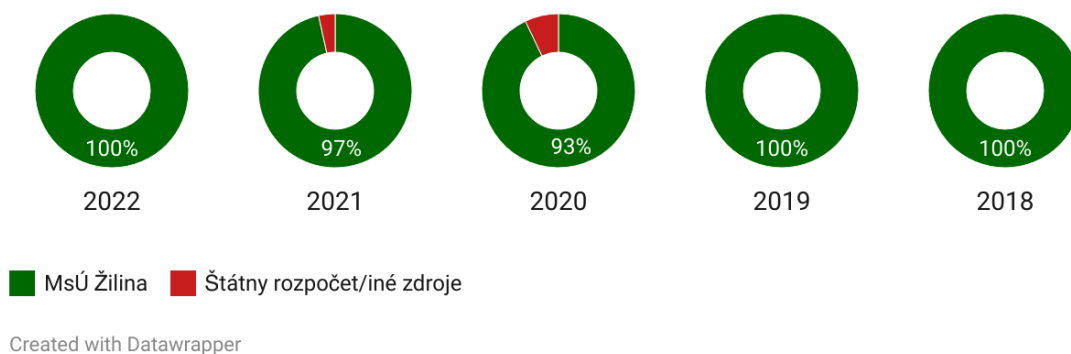
Miera výdavkov z rozpočtu MÚ Žilina sa počas sledovaného obdobia menila. Zatiaľ, čo v roku 2018 bola miera výdavkov z rozpočtu mesta na úrovni 88% z celkových výdavkov na poskytovanie sociálnej služby, v roku 2022 to bolo 81%, čo predstavuje pokles o 7 p. b. Počas sledovaného obdobia sa miera financovania zo štátneho rozpočtu/iné zdroje mierne zvyšuje.

Graf 25: Štruktúra nákladov prepravná služba

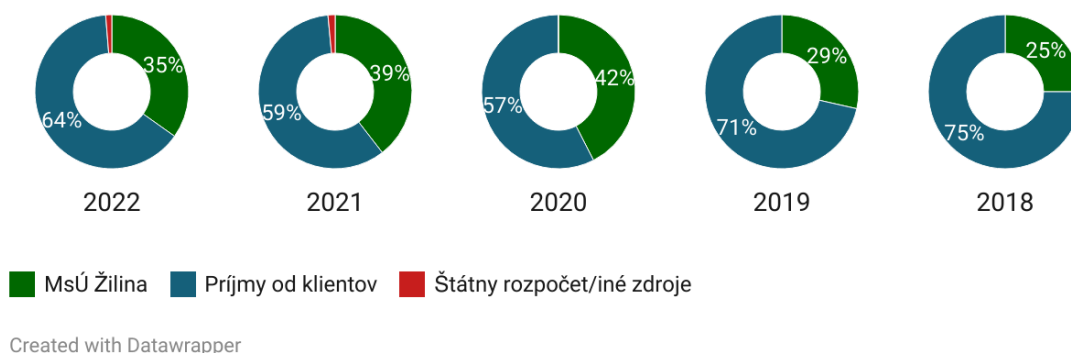
Miera výdavkov z rozpočtu MÚ Žilina sa počas sledovaného obdobia menila. Zatiaľ, čo v roku 2018 bola miera výdavkov z rozpočtu mesta na úrovni 83% z celkových výdavkov na poskytovanie sociálnej služby, v roku 2022 to bolo 89%, čo predstavuje nárast o 6 p. b. Počas sledovaného obdobia sa miera financovania zo štátneho rozpočtu/iné zdroje mierne zvyšuje.

Graf 26: Štruktúra nákladov denné centrá

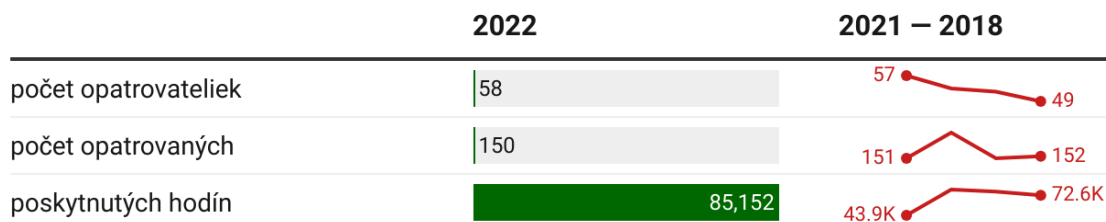
Miera výdavkov z rozpočtu MÚ Žilina sa počas sledovaného obdobia nemenila. Počas sledovaného obdobia bola miera výdavkov z rozpočtu mesta na úrovni 100% z celkových výdavkov na poskytovanie sociálnej služby, okrem rokov 2020 a 2021, kedy bola sociálna služba mierne dofinancovaná zo štátneho rozpočtu/iné zdroje.

Graf 27: Štruktúra nákladov jedálne

Miera výdavkov z rozpočtu MÚ Žilina sa počas sledovaného obdobia menila. Zatiaľ, čo v roku 2018 bola miera výdavkov z rozpočtu mesta na úrovni 25% z celkových výdavkov na poskytovanie sociálnej služby, v roku 2022 to bolo 35%, čo predstavuje nárast o 10 p. b. Počas rokov 2021 a 2022 bola sociálna služba mierne dofinancovaná zo štátneho rozpočtu/iné zdroje.

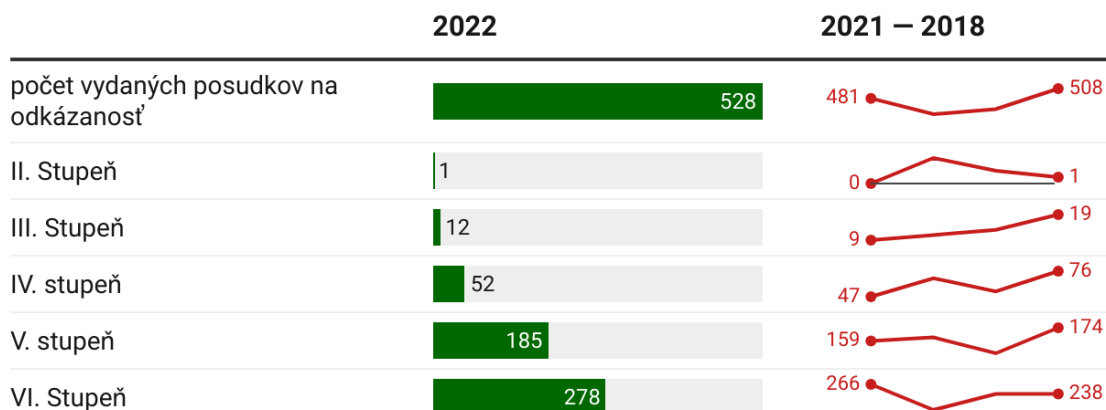

Created with Datawrapper

Graf 28: Opatrovateľská služba MÚ Žilina

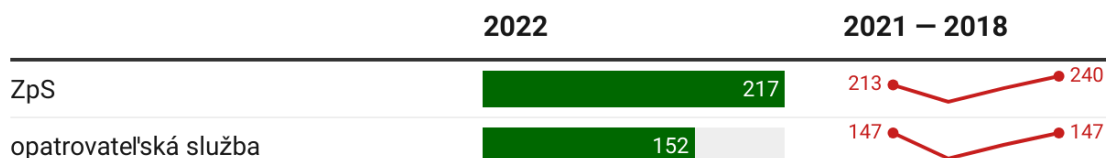
Počas sledovaného obdobia vzrástol počet opatrovateliek. V roku 2018 bolo zamestnaných 49 opatrovateliek. V roku 2022 poskytovalo sociálnu službu 58 opatrovateliek. Počet opatrovaných klientov sa počas sledovaného obdobia výrazne nemenil. Výrazne sa v sledovanom období zvýšil počet poskytovaných hodín pre klientov. V roku 2018 bolo poskytnutých 72 604 hodín, zatiaľ čo v roku 2022 to bolo už 85 152 hodín (nárast o 15%).

Created with Datawrapper

Graf 29: Posúdenie odkázanosti na sociálnu službu MÚ Žilina

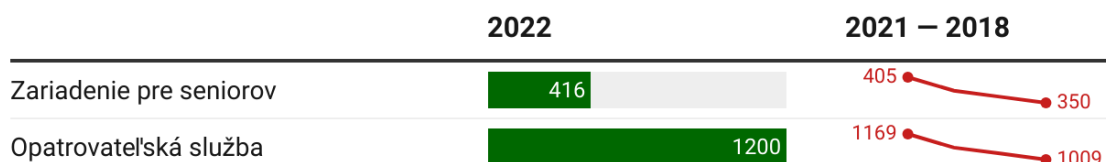
Posúdenie odkázanosti na sociálnu službu a počet vydaných posudkov na odkázanosť sa počas sledovaného obdobia výrazne nemenil (s výnimkou pandemických rokov COVID 19). V roku 2018 bolo vydaných 508 posudkov na odkázanosť, pričom v roku 2022 to bolo 528. Štruktúra vydaných posudkov sa v sledovanom období menila. Posudky pre stupeň II a III sa stávajú marginálne. Stúpa počet vydaných posudkov s najvyšším stupňom odkázanosti t.j. stupeň V a VI.

Created with Datawrapper

Graf 30: Posúdenie odkázanosti opatrovateľská služba a ZpS MÚ Žilina

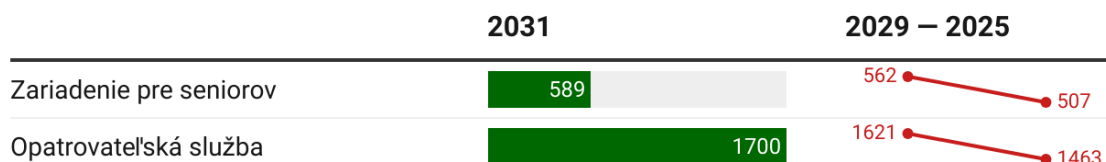
Počet vydaných posudkov na odkázanosť na sociálnu službu sa počas sledovaného obdobia výrazne nemenil (s výnimkou pandemických rokov COVID 19). V roku 2022 mierne klesol počet vydaných posudkov na odkázanosť na sociálnu službu – zariadenie pre seniorov.

Created with Datawrapper

Graf 31: Predpokladaná potreba ZpS a opatrovateľská služba v meste Žilina

Predpokladaná potreba¹ voľných miest v zariadeniach pre seniorov v sledovanom období rastie. V roku 2018 bol predpoklad, že zákonné podmienky na vstup do zariadenia pre seniorov splnilo 350 seniorov. V roku 2022 to mohlo byť už 416 seniorov. Zákonnú podmienku t.j. odkázanosť na opatrovateľskú službu (stupeň II až VI) mohlo v roku 2018 spĺňať 1009 seniorov. V roku 2022 sa odhaduje, že podmienky v zmysle zákona môže spĺňať 1200 seniorov na území mesta Žilina.

Created with Datawrapper

Graf 32: Predpokladaná potreba ZpS a opatrovateľská služba v meste Žilina

¹ Vypracované podľa metodiky: Obce, mestá, regióny a sociálne služby, Socioklub, Praha 1997

Predpokladaná potreba² voľných kapacít v zariadeniach pre seniorov bude podľa prognózy starnutia obyvateľov (stredný variant) v meste rásť. V roku 2025 sa odhaduje, že bude potrebovať poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov 507 obyvateľov mesta. V roku 2031 to má byť odhadom 589 seniorov, čo predstavuje nárast oproti roku 2022 o viac ako 40% kapacít v zariadeniach pre seniorov. Zákonné podmienky na poskytovanie opatrovateľskej služby bude v roku 2025 spĺňať 1463 seniorov. V roku 2031 to má byť 1700 seniorov na území mesta. Ide oproti roku 2022 o nárast o viac ako 42%.

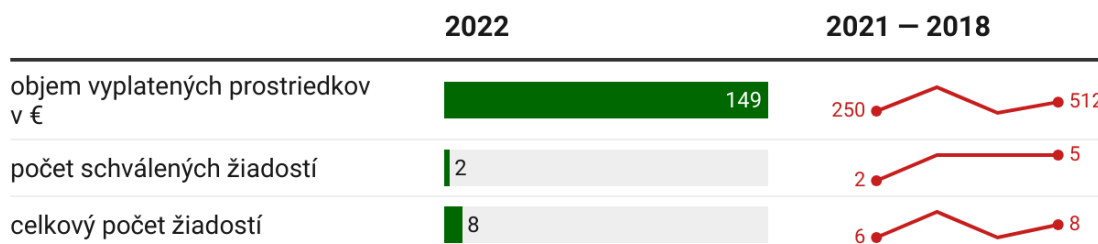

Created with Datawrapper

Graf 33: Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby MÚ Žilina

Objem finančných prostriedkov poskytnutých Mestom Žilina neverejným poskytovateľom pre obyvateľov mesta počas sledovaného obdobia vzrástol. Od roku 2018 do 2022 výška príspevku pre neverejných poskytovateľov vzrástla o 78%. Rovnako vzrástol aj počet neverejných poskytovateľov prijímajúcich príspevok. V roku 2018 to boli 4 neverejní poskytovatelia, zatiaľ čo v roku 2022 ich bolo 17.

22

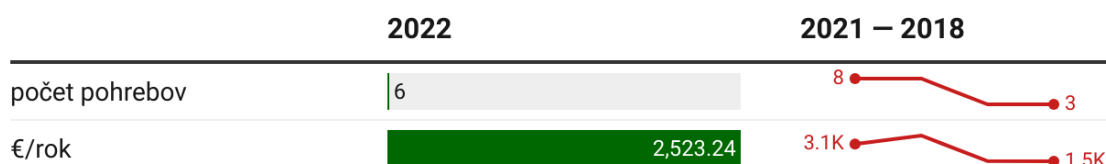
Created with Datawrapper

Graf 34: Jednorazová dávka v hmotnej núdzi MÚ Žilina

Objem vyplatených finančných prostriedkov z rozpočtu mesta pre osoby v hmotnej núdzi má počas sledovaného obdobia klesajúci trend. Oproti roku 2018 bolo v roku 2022 vyplatených o 78% menej finančných prostriedkov.

² Vypracované podľa metodiky: Obce, mestá, regióny a sociálne služby, Socioklub, Praha 1997

Celkový počet žiadateľov počas sledovaného obdobia mierne kolísal. V roku 2022 bolo evidovaných rovnaký počet žiadateľov, ako v roku 2018. Počet schválených žiadostí sa v sledovanom období znížil.

Created with Datawrapper

Graf 35: Náklady za pohreb MÚ Žilina

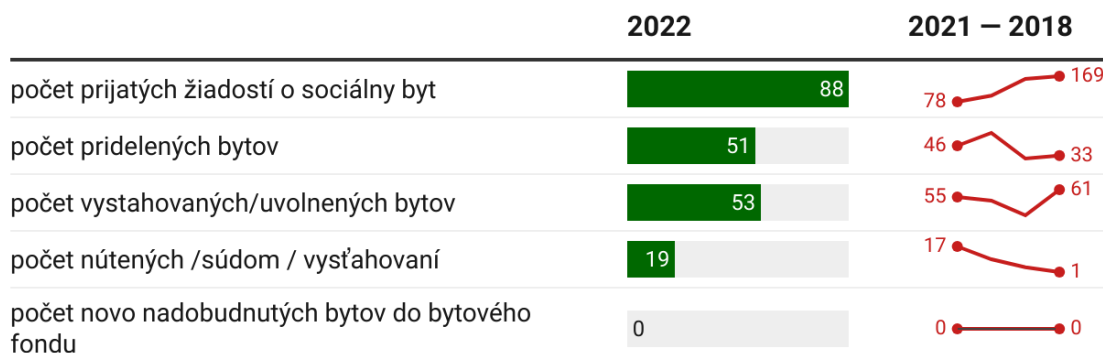
Výška finančných prostriedkov určených na pohreb mal počas sledovaného obdobia stúpajúci charakter. Rovnako stúpaj aj počet uhradených pohrebov.

Created with Datawrapper

Graf 36: Rozpočet na bytové služby (€)

Výdavky spojené s bytovými službami Mesta Žilina v roku 2022 boli druhé najnižšie počas sledovaného obdobia. Oproti roku 2018 klesli o 14%. Naopak, najvyššie výdavky spojené s bytovými službami boli v roku 2021.

Created with Datawrapper

Graf 37: Bytová agenda MÚ Žilina

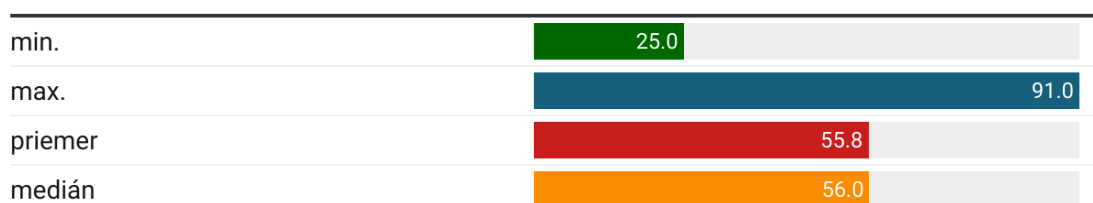
Počet prijatých žiadostí o nájomné byty pre sociálne účely, počas sledovaného obdobia, výrazne klesli. V roku 2018 bolo prijatých 169 žiadostí, zatiaľ čo v roku 2022 to bolo 88 žiadostí. Počet pridelených bytov má v sledovanom období rastúci charakter. Počet vysťahovaných/uvoľnených nájomných bytov pre sociálne účely má od roku 2018 mierne klesajúci trend. Opčný trend má počet nútených resp. súdom nariadených vysťahovaní. V roku 2018 bola núteno vysťahovaná jedna domácnosť. V roku 2022 to bolo 19 domácností. V období od roku 2018 do 2022 nepribudol ani jeden nájomný byt pre sociálne účely do bytového fondu Mesta Žilina.

2.3 Výsledky dotazníkového šetrenia obyvateľov mesta

Dotazníkové šetrenie za účelom získania preferencií obyvateľov mesta v sociálnych službách bol realizovaný v termíne od 27.08.2023 do 10.09.2023. Celkovo bolo vyplnených 254 dotazníkov. Dotazník bolo možné vyplniť elektronicky prostredníctvom aplikácie, zároveň bol dostupný aj v tlačenej podobe. Dotazník obsahoval 24 otázok, z toho boli 3 otázky otvorené a jedna polotvorená. Zvyšných 20 otázok bolo uzavretých.

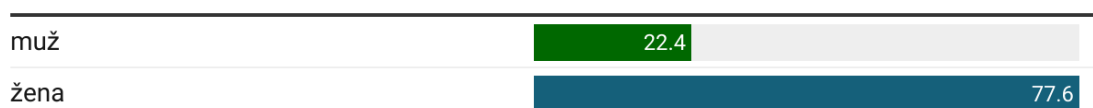
Dotazníkové šetrenie nebolo projektované ako reprezentatívny prieskum. Slúži ako doplnenie informácií a prehľad obyvateľov mesta o sociálnych službách.

Created with Datawrapper

Graf 38: Vek respondentov (rok).

Priemerný vek respondentov bol 55,8 rokov. Mediánový vek bol 56 rokov. Najmladší/ia respondent/ka zapojený/á do dotazníkového šetrenia mal/a 25 rokov. Naopak nastraší/ia zapojený/á respondent/ka uvied/la vek 91 rokov.

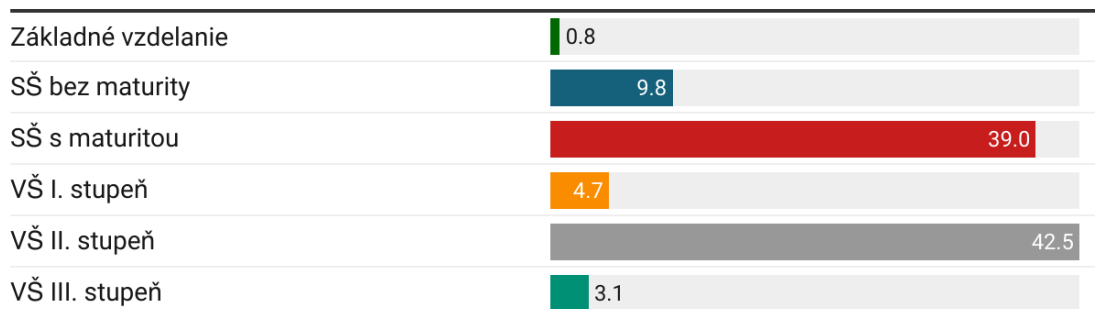
Created with Datawrapper

Graf 39: Pohlavie respondentov (%).

Ženy tvoril viac ako 2/3 respondentov v dotazníkovom šetrení (77,6%). Muži tvorili na celkovom počte zapojených respondentov 22,4%

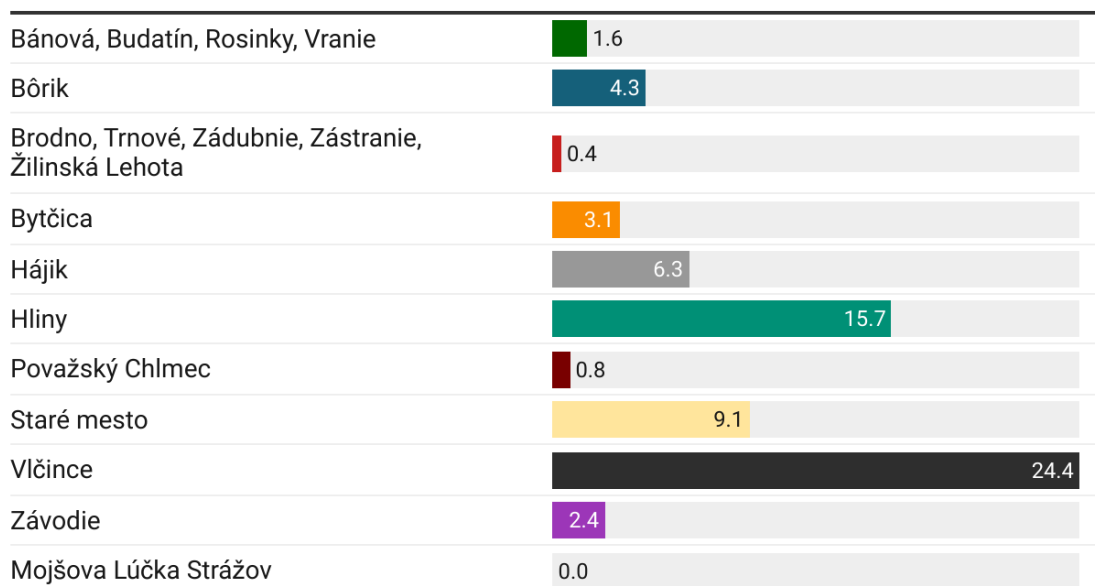
25

Created with Datawrapper

Graf 40: Aké je Vaše najvyššie ukončené vzdelanie? (%)

Najviac respondentov uviedlo ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie vysokoškolské vzdelanie II. stupňa. Druhým najviac zastúpeným vzdelaním bolo stredoškolské s maturitou (39,0%). Najmenej respondentov uviedlo, že má ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie ukončené základné vzdelanie (0,8%) a vysokoškolské vzdelanie III. stupňa (3,1%).

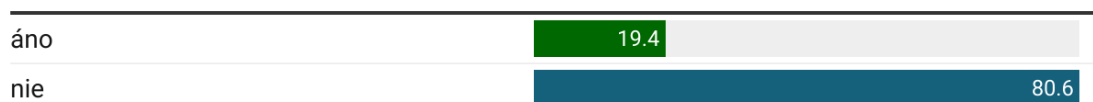

Created with Datawrapper

Graf 41: Žijete v meste Žilina? (%)

Do dotazníkového šetrenia sa zapojili respondenti z 18 mestských častí. Do šetrenia sa nezapojili obyvatelia dvoch mestských častí a to Mojšova Lúčka a Strážov. Najviac respondentov uviedlo, že žije v mestskej časti Vlčince (24,4%).

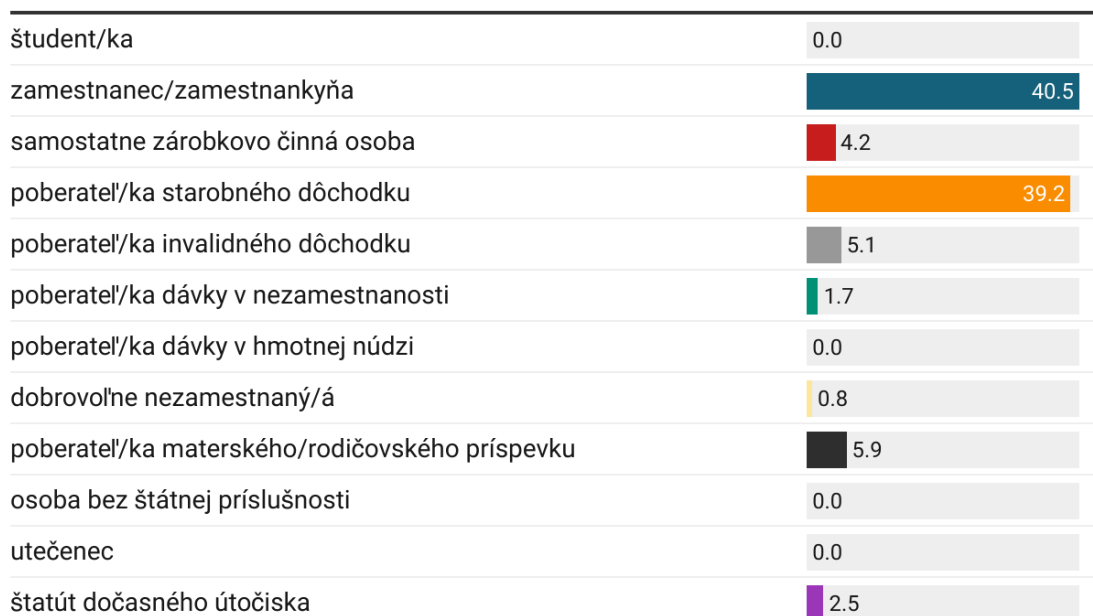
Druhou najviac zastúpenou mestskou časťou boli Hliny (15,7%) a Staré mesto (9,1%). Zvyšné mestské časti boli zastúpené marginálne.

Created with Datawrapper

Graf 42: Žijete vo viacgeneračnej domácnosti? (%)

Viac ako 80% opýtaných uviedlo, že nežije vo viac generačnej domácnosti (80,6%). Takmer 1/5 respondentov uviedlo, že žije vo viac generačnej domácnosti (19,4%).

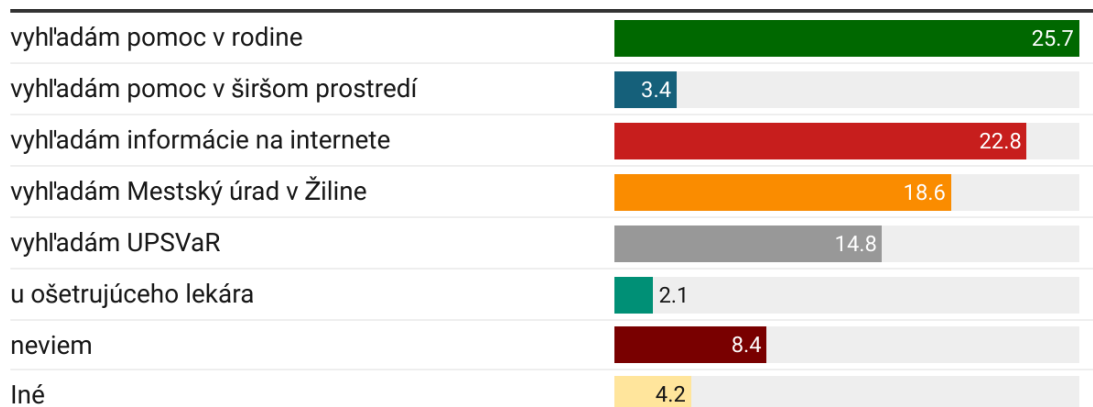

Created with Datawrapper

Graf 43: Aké je Vaše sociálno-ekonomické postavenie? (%)

Najviac (40,5%) respondentov uviedlo, že pracuje v zamestnaneckom pomere. 39,2% opýtaných uviedlo, že sú poberateľmi starobného dôchodku. 5,9% respondentov je poberateľom/kou materského/rodičovského príspevku. Poberatelia invalidného dôchodku tvorili 5,1% respondentov. 4,2% opýtaných deklarovalo ich sociálno-ekonomické postavenie, ako samostatne zárobkovo činná osoba.

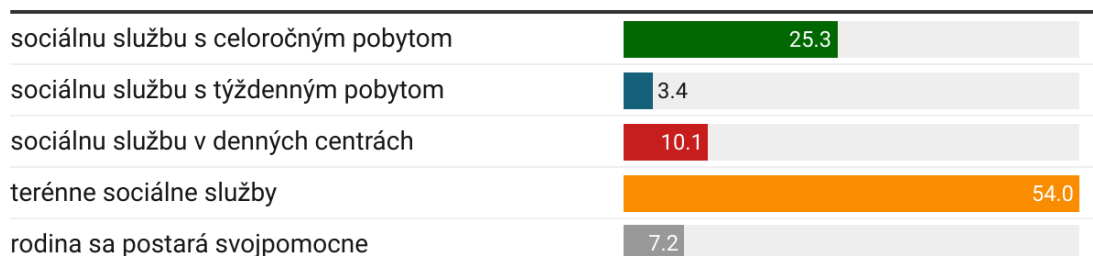
Created with Datawrapper

Graf 44: Predstavte si, že potrebujete pomoc prostredníctvom sociálnych služieb. Kde by ste hľadali pomoc najskôr? (%)

V prípade potreby ohľadom sociálnych služieb, by 25,7% respondentov hľadalo pomoc v rodine. 22,8% respondentov, by pomoc hľadalo prostredníctvom internetu a 18,6% na Mestskom úrade v Žiline. 14,8% opýtaných, by pomoc vyhľadalo na miestne príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny SR. 8,4% respondentov nevie, kde by mali hľadať pomoc. 3,4% respondentov, by hľadalo pomoc vo svojom širšom okolí (komunite).

28

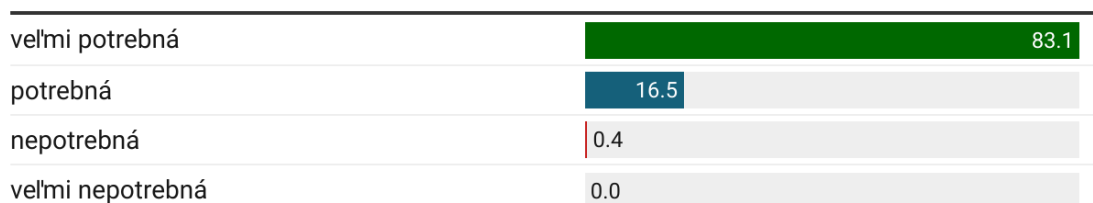

Created with Datawrapper

Graf 45: Predstavte si, že by ste Vy alebo Vaši blízki potrebovali dlhodobú sociálnu službu pri úkonoch sebaobsluhy ako napr. pomoc pri osobnej hygiene, pomoc pri stravovaní, obliekaní a pod. (%)

V prípade potreby zabezpečenia sociálnej služby pri úkonoch sebaobsluhy, viac ako polovica respondentov preferuje terénne sociálne služby (54,0%). ¼ opýtaných, by uprednostnila pre seba alebo svojho blízkeho poskytovanie sociálnej služby s celoročným pobytom (25,3%). Denné centrá, by uprednostnilo 10,1% opýtaných a 3,4% preferuje poskytovanie sociálnej služby

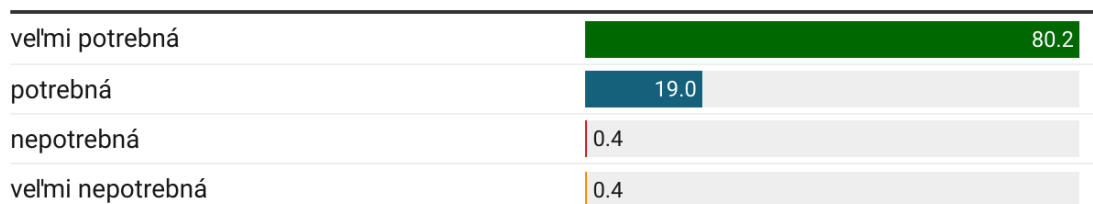
prostredníctvom týždenných pobytov. 7,2% respondentov, by sa o svojich blízkych postarala svojpomocne.

Created with Datawrapper

Graf 46: Považujete poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnosti v meste za potrebné? (%)

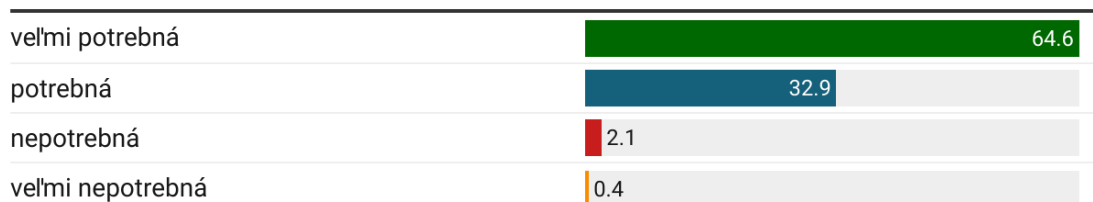
Opatrovateľskú službu považuje za potrebnú 99,6% respondentov. Za veľmi potrebnú ju považuje 83,1% opýtaných. 0,4% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

Created with Datawrapper

Graf 47: Považujete poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov v meste za potrebné? (%)

Sociálnu službu poskytovanú v zariadení pre seniorov považuje za potrebnú 99,2% respondentov. Za veľmi potrebnú ju považuje 80,2% opýtaných. 0,8% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

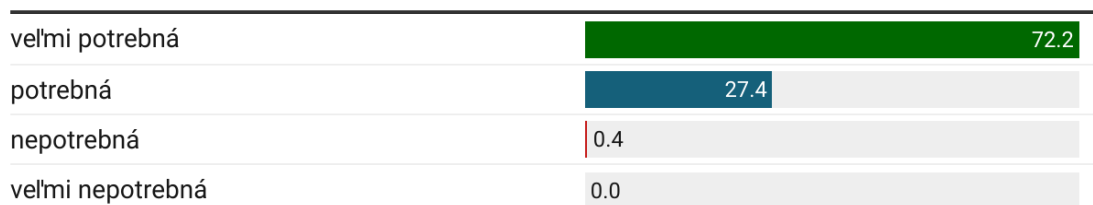

Created with Datawrapper

Graf 48: Považujete poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári v meste za potrebné? (%)

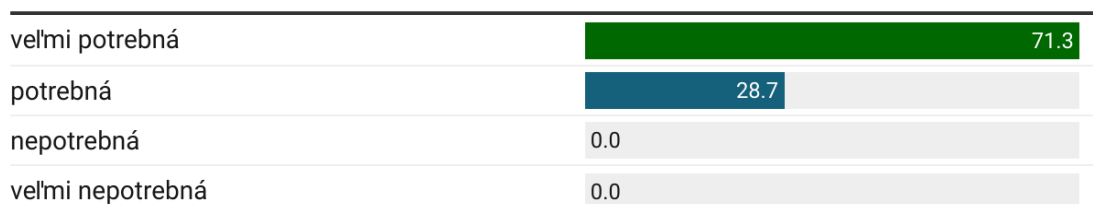
Sociálnu službu poskytovanú v dennom centre považuje za potrebnú 97,5% respondentov. Za veľmi potrebnú ju považuje 64,6% opýtaných. 2,5% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

Created with Datawrapper

Graf 49: Považujete poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom požičiavania zdravotných pomôcok v meste za potrebné? (%)

Sociálnu službu poskytovanú požičovňou zdravotníckych pomôcok považuje za potrebnú 99,6% respondentov. Za veľmi potrebnú ju považuje 72,2% opýtaných. 0,4% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

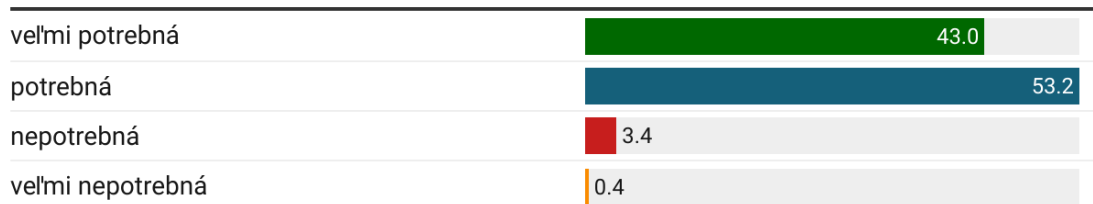

Created with Datawrapper

Graf 50: Považujete poskytovanie sociálnej služby prepravná služba v meste za potrebné? (%)

Sociálnu službu poskytovanú prostredníctvom prepravnej služby považuje za potrebnú 100% respondentov. Z toho ju za veľmi potrebnú považuje 71,3% opýtaných. 0% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

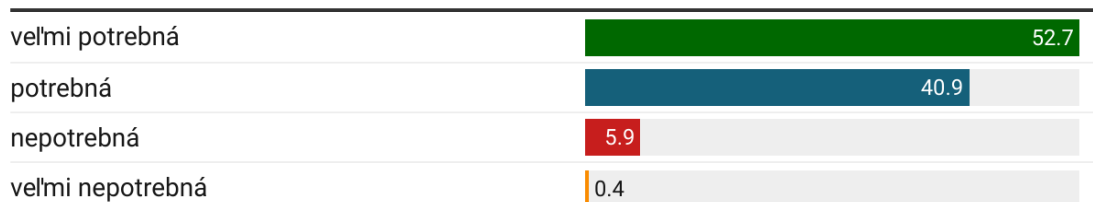

Created with Datawrapper

Graf 51: Považujete poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny v meste za potrebné? (%)

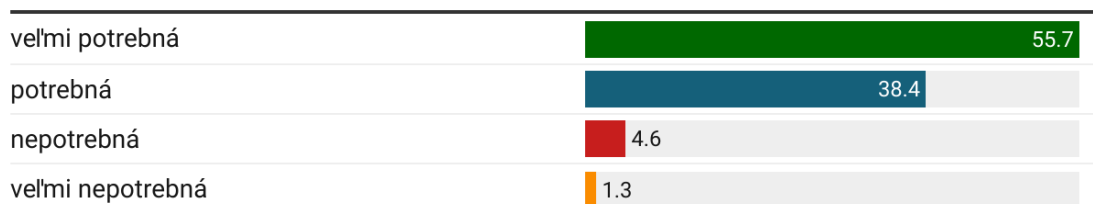
Sociálnu službu poskytovanú v stredisku osobnej hygieny považuje za potrebnú 96,2% respondentov. Za veľmi potrebnú ju považuje 43,0% opýtaných. 3,8% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

Created with Datawrapper

Graf 52: Považujete poskytovanie sociálnej služby detské jasle v meste za potrebné? (%)

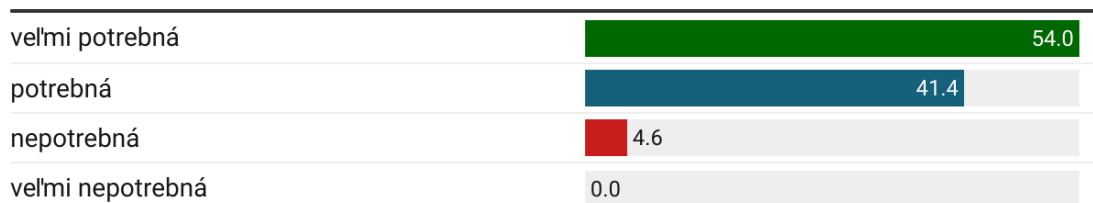
Sociálnu službu poskytovanú v detských jasliach považuje za potrebnú 93,6% respondentov. Za veľmi potrebnú ju považuje 52,7% opýtaných. 6,3% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

Created with Datawrapper

Graf 53: Považujete výstavbu nájomných bytov pre sociálne účely v meste za potrebné? (%)

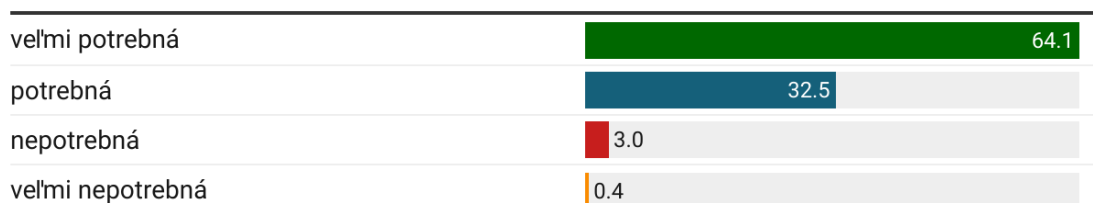
Výstavbu nájomných bytov pre sociálne účely považuje za potrebnú 94,1% respondentov. Za veľmi potrebnú ju považuje 55,7% opýtaných. 5,9% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

Created with Datawrapper

Graf 54: Považujete poskytovanie sociálnej služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci v meste za potrebné? (%)

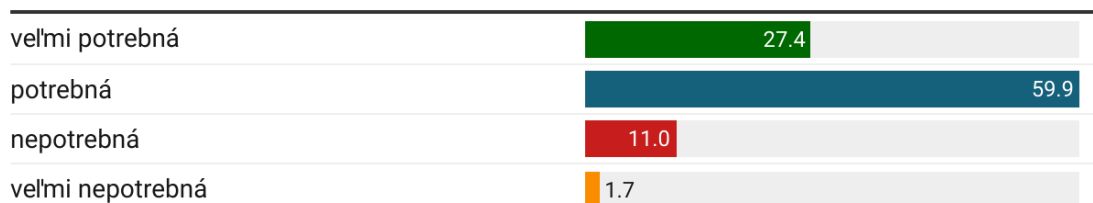
Sociálnu službu poskytovanú prostredníctvom monitorovania a signalizácie potreby pomoci považuje za potrebnú 95,4% respondentov. Za veľmi potrebnú ju považuje 54,0% opýtaných. 4,6% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

Created with Datawrapper

Graf 55: Považujete poskytovanie sociálnej služby v jedálni v meste za potrebné? (%)

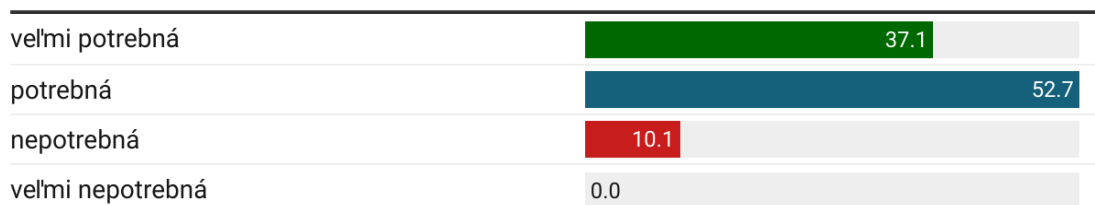
Sociálnu službu poskytovanú prostredníctvom jedálne považuje za potrebnú 96,6% respondentov. Z toho ju za veľmi potrebnú považuje 64,1% opýtaných. 3,4% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

Created with Datawrapper

Graf 56: Považujete poskytovanie sociálnej služby pracovne v meste za potrebné? (%)

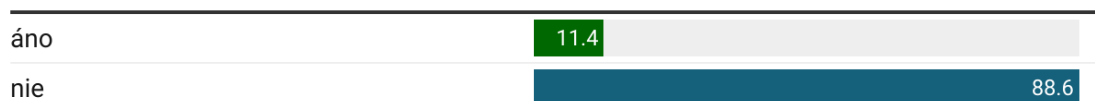
Sociálnu službu poskytovanú prostredníctvom pracovne považuje za potrebnú 87,3% respondentov. Z toho za veľmi potrebnú ju považuje 27,4% opýtaných. 12,7% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

Created with Datawrapper

Graf 57: Považujete poskytovanie služieb komunitného centra v meste za potrebné? (%)

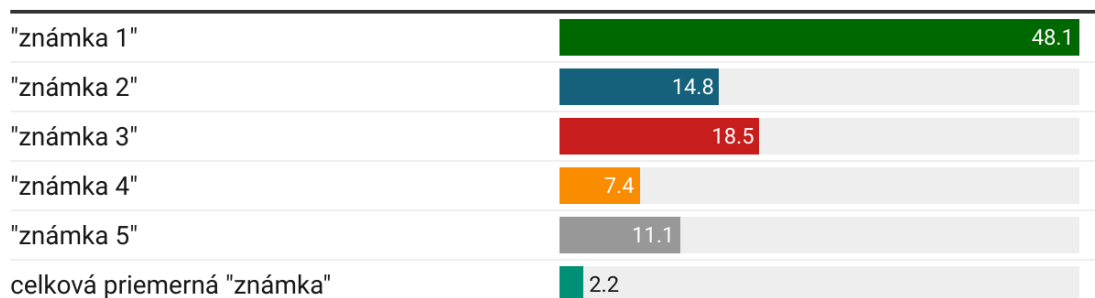
Sociálnu službu poskytovanú prostredníctvom komunitného centra považuje za potrebnú 89,8% respondentov. Za veľmi potrebnú ju považuje 37,1% opýtaných. 10,1% respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú.

Created with Datawrapper

Graf 58: Je Vám v súčasnosti poskytovaná sociálna služba? (%)

V čase priebehu dotazníkového šetrenia bola akákoľvek sociálna služba poskytovaná 11,4% respondentom. 88,6% opýtaných uviedlo, že im v súčasnosti nie je poskytovaná žiadna sociálna služba.

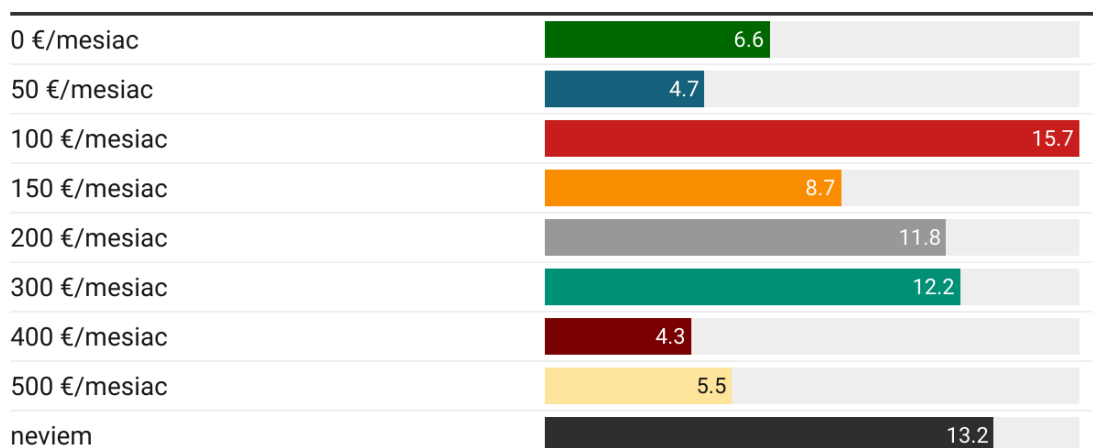

Created with Datawrapper

Graf 59: Na stupnici od 1 do 5 uveďte "známku", ktorou hodnotíte kvalitu poskytovanej sociálnej služby. (%)

Respondenti udali ako celkovú priemernú známku, ktorou hodnotili kvalitu im poskytnutých sociálnych služieb hodnotou 2,2. Známkou 1 hodnotilo poskytované sociálne služby 48,1% respondentov. Známkou 2 ohodnotili kvalitu sociálnych služieb 14,8% opýtaných. 18,5% respondentov dali známku 3 za služby, ktoré využívali. 7,4% opýtaných udelilo za kvalitu poskytovaných sociálnych služieb známku 4 a 11,1% respondentov udelilo za kvalitu poskytovaných sociálnych služieb najhoršiu známku 5.

Created with Datawrapper

Graf 60: V prípade, že by ste Vy alebo niekto z Vašej rodiny potrebovali poskytovanie sociálnej služby, akú približnú mesačnú výšku úhrady by zniesol Váš rodinný rozpočet? Eur/mesiac

Priemerná výška úhrady/doplatku za poskytovanie sociálnej služby pre seba alebo blízku osobu je vo výške 181 Eur/mesiac. Mediánová hodnota úhrady/doplatku za sociálnu službu, ktorú by zniesol rodinný rozpočet respondentov je 125 Eur/mesiac. 15,7% respondentov uviedlo, že ich rodinný rozpočet zvládne úhradu/doplatok na sociálnu službu vo výške 100 Eur/mesiac. 12,2% by zvládlo úhradu/doplatok vo výške 300 Eur/mesiac a 11,8% uviedlo, že zvládne úhradu/doplatok vo výške 200 Eur/mesiac. 6,6% opýtaných uviedlo, že na úhradu/doplatok na sociálnu službu nedokáže z rozpočtu rodiny vyčleniť žiadne finančné prostriedky. 13,2% respondentov uviedlo, že nevie a nepremýšľalo nad tým.

Voľná otázka: Odkazy, podnety a pripomienky.

Vo voľnej otázke mohli respondenti zanechať ľubovoľný odkaz pre organizátora dotazníkového šetrenia (Mesto Žilina). Po očistení nesúvisiacich odpovedí s problematikou sociálnych služieb uvádzame tie, ktoré boli najviac opakované a preferované.

- Viac sociálnych služieb v meste a ŽSK,
- viac sociálnych služieb pre seniorov,
- rozšírenie stravovania v jedálni na soboty a nedele,
- vyšší dôraz na zdravú životosprávu (jedáleň),
- preventívne aktivity (seniori),
- rozšírenie prepravnej služby,
- zvýšiť finančné prostriedky na sociálne služby v meste,
- zvýšiť rozsah a dostupnosť opatrovateľskej služby (víkendy, financie),
- zvýšiť informovanosť o službách, ktoré sú k dispozícii,
- zjednotenie sociálnych a poradenských služieb pod „jednu strechu“,
- viac komunitných služieb,
- sociálne služby chýbajú na Hájiku (jedáleň a pod.),
- zvýšiť kapacity ZpS a DSS (nedočkali sa poskytovania sociálnej služby),
- kontrola nájomníkov v sociálnych bytoch a zvýšenie pridelovania bytov ZŤP osobám,
- samostatne podporované bývanie ZŤP osobám.

2.4 Neverejní poskytovatelia

Názov zariadenia	Zariadenie	Druh služby	Kapacita služby
Agentúra podporných služieb, n. o.		podpora samostatného bývania	0
Diecézna charita Žilina	Dom charity sv. Kamila	domov sociálnych služieb	12
Diecézna charita Žilina	Dom charity sv. Kamila	zariadenie pre seniorov	14
Diecézna charita Žilina	Dom charity sv. Kamila	denný stacionár	6
Centrum včasnej intervencie Žilina, n. o.	Centrum včasnej intervencie Žilina n. o.	služba včasnej intervencie	3
Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR	Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR	sprostredkovanie osobnej asistencie	0
Diecézna charita Žilina	Dom charity sv. Vincenta	nocľaháreň	62
Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR	Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR	sociálne poradenstvo - základné	0
Diecézna charita Žilina	Dom charity sv. Vincenta	nízkoprahové denné centrum	62
Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR	Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR	sociálne poradenstvo - špecializované	0
Diecézna charita Žilina	Dom charity sv. Vincenta	stredisko osobnej hygieny	0
Diecézna charita Žilina	Dom charity sv. Vincenta	sociálne poradenstvo - základné	0
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	sociálne poradenstvo - základné	0
Agentúra podporných služieb, n. o.	Agentúra podporných služieb n. o.	zariadenie podporovaného bývania	6
Agentúra podporných služieb, n. o.		podpora samostatného bývania	0

Názov zariadenia	Zariadenie	Druh služby	Kapacita služby
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	sprievodcovská služba a predčitateľská služba	0
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	požičiavanie pomôcok	0
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	sociálne poradenstvo - špecializované	0
Diecézna charita Žilina	Dom charity sv. Vincenta	sociálne poradenstvo - špecializované	0
Náruč - Pomoc deťom v kríze	Poradenské centrum Náruč Žilina	sociálne poradenstvo - špecializované	0
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	sociálna rehabilitácia	0
Jasličky Adamkovo - občianske združenie	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa Adamkovo	zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	20
Krajské centrum nepočujúcich ANEPS Žilina	Požičiavanie pomôcok	požičiavanie pomôcok	0
Krajské centrum nepočujúcich ANEPS Žilina	Krajské centrum nepočujúcich ANEPS Žilina	sociálne poradenstvo - špecializované	0
Krajské centrum nepočujúcich ANEPS Žilina	Krajské centrum nepočujúcich ANEPS Žilina	tlmočnicka služba	0
Slovenský Červený kríž, územný spolok Žilina	Zariadenie pre seniorov - Dom sv. Lazara	zariadenie pre seniorov	13
Diecézna charita Žilina		opatrovateľská služba	
Diecézna charita Žilina	Dom charity sv. Kamila	špecializované zariadenie	
Asociácia Nepočujúcich Slovenska		sociálne poradenstvo - základné	0

Súkromné centrum
poradenstva a
prevencie EduGo,
Jozefa Vuruma
144, Žilina

Súkromné centrum
poradenstva a
prevencie EduGo,
Jozefa Vuruma 144,
Žilina

služba včasnej
intervencie

4

38

2.5 SWOT Analýza

RODINA A DETI

SÚČASNOSŤ

SILNÉ STRÁNKY

- vznik nového komunitného centra a dvoch denných centier
- poradenstvo pre dospelé obete domáceho násillia na území mesta
- poradenstvo a starostlivosť o detské obete sexuálneho zneužívania a hrubého fyzického týrania a ich rodiny na území mesta
- existencia siete organizácií pomáhajúcich ohrozeným rodinám a deťom
- existencia zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa v meste

SLABÉ STRÁNKY

- chýbajúce bývanie pre ľudí v sociálnej núdzi
- nedostatočné asistenčné služby pre rodiny s deťmi
- nedostatok finančne dostupného bývania
- absencia vzdelávacích a terénnych programov zameraných na prevenciu užívania drog
- rastúci počet rodín v bytovej núdzi
- absencia podporných programov pre rodiny ohrozené chudobou (doplatok nájmu, potravinová pomoc)

BUDÚCNOSŤ

PRÍLEŽITOSTI

- aplikácia preventívnych programov
- skvalitniť propagáciu Nadácie mesta Žilina
- vybudovanie „krízového“ ubytovania s nadväzujúcimi službami (bývanie s asistenciou)
- zvýšenie dostupnosti špecializovaného poradenstva
- skvalitnenie komunitného života
- dobrovoľníctvo seniorov (poskytovanie asistenčných služieb rodinám)
- sieťovanie poskytovateľov soc. služieb
- vytvorenie terénnych programov pre podporu rodín

OHROZENIA

- návyk na inštitucionálne formy pomoci
- neisté financovanie poradenských služieb
- pasivita občanov mesta - klientov / nízka participácia pri riešení problému/
- sociálna izolácia ľudí aj organizácií /každý sám za seba/
- vysoké ekonomické zaťaženie domácností a to najmä u viacpočetných rodín

SENIORI

SÚČASNOSŤ

SILNÉ STRÁNKY

- zavedenie monitorovania a signalizácie potreby pomoci
- vznik komunitnej záhrady
- mesto zabezpečuje základné sociálne služby pre seniorov (jedáleň, denné centrá, opatrovateľská služba, pobytová služba a denný stacionár)
- rozšírenie siete denných centier
- prepravná služba
- vytvorenie poradného orgánu „Rada seniorov“
- finančná podpora pre neverejných poskytovateľov soc. služieb

SLABÉ STRÁNKY

- nedostatočné kapacity v rámci opatrovateľskej služby
- nedostatočné kapacity v zariadeniach pre seniorov
- opatrovateľská služba nie je poskytovaná v čase víkendov a sviatkov
- vyššie zastúpenie veľkokapacitných zariadení pre seniorov v meste Žilina

BUDÚCNOSŤ

PRÍLEŽITOSTI

- zdieľané bývanie seniorov
- systematickejšie sieťovanie pomáhajúcich organizácií
- dobrovoľníctvo seniorov
- možnosti získania financií z EÚ fondov na riešenie sociálnych problémov
- zvyšovanie kapacity a kvality opatrovateľskej služby
- zabezpečenie opatrovateľskej služby počas víkendov a sviatkov
- podpora vzniku nových nízkokapacitných zariadení pre seniorov (do 20 klientov)
- skvalitnenie vzdelávania a osvedy u seniorov

OHROZENIA

- absencia hospicovej starostlivosti
- neustále zvyšovanie veku obyvateľov mesta
- zvyšovanie platieb za poskytovanie soc. služby
- finančné zaťažovanie rodín klientov
- rastúci trend žiadateľov o bezodkladné umiestnenie

OSOBY SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

SÚČASNOSŤ

SILNÉ STRÁNKY

- systematická debarierizácia
- finančná podpora neziskových organizácií
- vybudovanie inkluzívneho ihriska
- rozsah činnosti občianskych a záujmových združení, cirkví a ostatných subjektov v sociálnej sfére a ich ochota na aktívnej participácii pri rozvoji sociálnych služieb
- existencia nadácie so zameraním na pomoc osobám so zdravotným znevýhodnením
- existencia prepravnej služby

SLABÉ STRÁNKY

- bariéry verejného priestranstva
- nižšia miera informovanosti občanov, sociálnych partnerov a aktérov v sociálnej oblasti
- nedostatok pracovných príležitostí na trhu práce pre znevýhodnené sociálne skupiny
- nízky počet osôb vykonávajúcich asistenciu pri začleňovaní občanov so zdravotným znevýhodnením do bežného života (vzdelávanie, práca, bývanie, voľný čas...)
- nedostatok tlmočníkov posunkovej reči

BUDÚCNOSŤ

PRÍLEŽITOSTI

- pokračovanie v informovanosti občanov
- skvalitnenie a rozširovanie sociálnych služieb poskytovaných verejnými a neverejnými poskytovateľmi
- pomoc pri zmiernení nepriaznivej sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím
- debarierizácia verejného priestranstva a budov vo vlastníctve mesta Žilina
- zapojenie osôb so zdravotným znevýhodnením do verejného života a rešpektovanie ich práv
- podpora poskytovania absentujúcich sociálnych služieb – tlmočnická služba, osobná asistencia a i.

OHROZENIA

- vyššia miera ohrozenia duševného zdravia – izolácia/osamelosť
- evidovaný nárast žiadateľov o poskytovanie sociálnych služieb, posúdenie odkázanosti na soc. službu (opatrovateľská služba, sociálna služba poskytovaná v ZSS, ZOS a denných stacionároch)
- nárast počtu žiadateľov o poskytovanie celoročných pobytových sociálnych služieb
- nedostatok zariadení sociálnych služieb
- postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí pre osoby so zdravotným znevýhodnením
- prehlbovanie sociálnych, ekonomických a vzťahových problémov obyvateľov mesta

OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM

SÚČASNOSŤ

SILNÉ STRÁNKY

- spolupráca s mimovládnyimi a cirkevnými organizáciami
- existencia komunitných a denných centier v meste
- existencia ambulantných a terénnych služieb
- spustenie mestského sociálneho podniku

SLABÉ STRÁNKY

- nedostatočné čerpanie externých zdrojov
- nedostatky v kvalite spolupráce existujúcich aktérov sociálnej pomoci

BUDÚCNOSŤ

PRÍLEŽITOSTI

- zriadenie ohrevne
- aktívne zapojenie klientov do riešenia vlastných problémov
- zníženie daňovej zaťaženia občanov ohrozených chudobou
- zvýšenie sebestačnosti a zamestnanosti cieľových skupín
- zviditeľnenie cieľových skupín k väčšinovému obyvateľstvu „v pozitívom svetle“ (kultúrne akcie, osvetové podujatia a i.)
- väčšia miera zapájania dobrovoľníkov
- aplikácia nových terénnych programov
- aplikácia inkluzívnej bytovej politiky

OHROZENIA

- slabá podpora v zákonoch SR a VZN Mesta Žilina
- postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám
- pretrvávajúce sociálnych, ekonomických a vzťahových problémov cieľových soc. skupín
- slabá motivácia členov domácností a jednotlivcov pristúpiť na nevyhnutné „životné zmeny“
- nízka zamestnanosť osôb so základným, resp. neukončeným základným vzdelaním
- zníženie počtu pracovných príležitostí na území mesta – rast počtu dlhodobo nezamestnaných

3 Priority komunitného plánu

3.1 Všeobecné priority

Názov opatrenia:	3.1.1 Propagácia informovanosť o sociálnych službách
Charakteristika opatrenia:	▪ pravidelná aktualizácia webovej stránky/poskytovanie sociálnych služieb▪ aktualizácia „Sprievodca sociálnymi službami v meste Žilina“▪ naďalej zabezpečovať miesto prvého kontaktu v Klientskom centre MsÚ
Predpokladané náklady:	1000 €/ročne
Zdroj financovania:	mesto Žilina
Harmonogram realizácie:	2024 – 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina
Názov opatrenia:	3.1.2 Zvýšiť kvalitu sociálnych služieb
Charakteristika opatrenia:	▪ zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom aktívneho čerpania finančných prostriedkov z projektov a grantov
Predpokladané náklady:	

Zdroj financovania:	externé financovanie
Harmonogram realizácie:	2024 – 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina
Názov opatrenia:	3.1.3 Podpora sociálneho bývania
Charakteristika opatrenia:	▪ zvýšiť počet bytov pre sociálne účely
Predpokladané náklady:	
Zdroj financovania:	ŠFRB, plán obnovy a odolnosti, mesto Žilina
Harmonogram realizácie:	2024 – 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina
Názov opatrenia:	3.1.4 Sociálna politika mesta
Charakteristika opatrenia:	▪ zapájanie sa do spolupráce s inými subjektmi poskytujúcimi sociálnu pomoc na území mesta ▪ aktívna účasť na pracovných a koordinačných stretnutiach ▪ podpora dobrovoľníctva
Predpokladané náklady:	1000 €/ ročne
Zdroj financovania:	mesto Žilina
Harmonogram realizácie:	2024 – 2028

Garant opatrenia: mesto Žilina

3.2 Rodina a deti

Názov opatrenia: **3.2.1 Rodina s deťmi do troch rokov**

Charakteristika opatrenia:

- podpora skvalitnenia služieb v zariadeniach starostlivosti pre deti do troch rokov veku dieťaťa
- podpora komunitných aktivít

Predpokladané náklady: 5 000 €/ročne

Zdroj financovania: mesto Žilina, externé financovanie

Harmonogram realizácie: 2024 – 2028

Garant opatrenia: mesto Žilina

Názov opatrenia: **3.2.2 Rodina v kríze**

Charakteristika opatrenia:

- podpora samostatného bývania
- aplikácia terénnych vzdelávacích a preventívnych programov zameraných na užívanie drog

Predpokladané náklady:

Zdroj financovania: mesto Žilina, externé financovanie

Harmonogram realizácie: 2024 - 2028

Garant opatrenia: mesto Žilina

Názov opatrenia:	3.2.3 Podpora rodín a medzigeneračné spolužitie
Charakteristika opatrenia:	vznik komunitných centier / denných centier na území mesta Žilina
Predpokladané náklady:	100 000 €
Zdroj financovania:	mesto Žilina, externé financovanie
Harmonogram realizácie:	2024 – 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina

3.3 Seniori

46

Názov opatrenia:	3.3.1 Sociálne služby v domácom prostredí
Charakteristika opatrenia:	rozširovanie kapacít opatrovateľskej služby úmerne k dopytu a požiadavkám zabezpečenie opatrovateľskej služby počas víkendov a sviatkov zvýšiť dostupnosť dovozu stravy a zvýšenie kvality stravovania v jedálňach
Predpokladané náklady:	100 000 €/rok
Zdroj financovania:	mesto Žilina, externé financovanie
Harmonogram realizácie:	2024 - 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina

Názov opatrenia:	3.3.2 Sociálne služby v zariadeniach
Charakteristika opatrenia:	▪ zriadenie zariadenia opatrovateľskej služby ▪ zriadenie zariadenia pre seniorov
Predpokladané náklady:	2 000 000 €
Zdroj financovania:	ŠFRB, plán obnovy a odolnosti, mesto Žilina, externé financovanie
Harmonogram realizácie:	2024 – 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina

Názov opatrenia:	3.3.3 Aktívne starnutie
Charakteristika opatrenia:	▪ skvalitňovať a vytvárať podnetné prostredie v denných centrách
Predpokladané náklady:	5 000 €/ ročne
Zdroj financovania:	mesto Žilina, externé financovanie
Harmonogram realizácie:	2024 – 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina

47

3.4 Osoby so zdravotným znevýhodnením

Názov opatrenia:	3.4.1 Debarierizácia
Charakteristika opatrenia:	▪ podpora debarierizácie verejného priestranstva, budov a i.

	▪ podpora činnosti bezbariérovej komisie
Predpokladané náklady:	50 000 €/ročne
Zdroj financovania:	mesto Žilina
Harmonogram realizácie:	2024 - 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina
Názov opatrenia:	3.4.2 Podpora dostupnosti sociálnych služieb
Charakteristika opatrenia:	▪ podpora poskytovania základného sociálneho poradenstva ▪ podpora tlmočnickej služby
Predpokladané náklady:	50 000 €/ročne
Zdroj financovania:	mesto Žilina
Harmonogram realizácie:	2024 -2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina, NGO, VÚC
Názov opatrenia:	3.4.3 Podpora začleňovania osôb so zdravotným znevýhodnením do pracovného procesu
Charakteristika opatrenia:	▪ spolupráca pri zvyšovaní počtu zamestnancov mestského sociálneho podniku
Predpokladané náklady:	

Zdroj financovania:	mesto Žilina
Harmonogram realizácie:	2024 -2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina

3.5 Osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením

Názov opatrenia:	3.5.1 Osoby bez domova
Charakteristika opatrenia:	▪ aktualizácia počtu ľudí bez domova ▪ zriadenie „ohrevne“ – nízkoprahová nocľaháreň ▪ podpora terénnej sociálnej práce/streetwork
Predpokladané náklady:	30 000 €/rok
Zdroj financovania:	mesto Žilina, externé financovanie
Harmonogram realizácie:	2024 - 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina

Názov opatrenia:	3.5.2 Osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením
Charakteristika opatrenia:	▪ aplikovať systém „housing ready“ a „housing first“ ▪ podporovať činnosť komunitných centier
Predpokladané náklady:	

Zdroj financovania:	mesto Žilina, externé financovanie
Harmonogram realizácie:	2024 - 2028
Garant opatrenia:	mesto Žilina

Poznámky:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mestský úrad v Žiline

Námestie obetí komunizmu 1
011 31 Žilina

© Mesto Žilina

Text neprešiel jazykovou úpravou.

Pri tvorbe a spracovaní komunitného plánu sociálnych služieb boli použité štatistické údaje Štatistického úradu SR (SODB, EU SILC), Úradu práce sociálnych vecí a rodiny SR, Žilinského samosprávneho kraja a Mesta Žilina.

Komunitný plán sociálnych služieb sa interne vyhodnocuje raz ročne počas svojej platnosti. Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený dokument, ktorý je počas svojej platnosti možné meniť a upravovať.

Grafy vytvoril Datawrapper.

Zhotoviteľ: Mesto Žilina

Poklady ku KPSS vytvoril: Social-academy, n.o.

Mesto Žilina

